

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 16. aprila 2004

na zahtevo Sveta Evropske unije o predlogu za uredbo Sveta o medaljah in žetonih, podobnih evro kovancem

(KOM(2004) 39 končna različica)

(CON/2004/13)

(2004/C 134/07)

1. Evropska centralna banka (ECB) je dne 16. februarja 2004 prejela zahtevo Sveta Evropske unije za mnenje o predlogu za uredbo Sveta o medaljah in žetonih, podobnih evro kovancem (v nadaljevanju: „predlagana uredba“).
2. Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz člena 123(4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

vanje in prodajo ter uvoz in distribucijo z namenom prodaje ali drugim komercialnim namenom za medalje in žetone, ki imajo določene vizualne značilnosti ali so določene velikosti, podobne evro kovancem. ECB se strinja, da obstaja potreba po nadaljnjih ukrepih na ravni Skupnosti na tem področju, in pozdravlja dejstvo, da se je Komisija odločila za ureditev z uredbo. Ta pristop bo zagotovil poenoteno uporabo zaščitnih pravil, določenih v predlagani uredbi, v vsej Evropski uniji in zajamčil zadostno enake pogoje za vse gospodarske subjekte, vključene v izdelovanje, distribucijo, uvoz ali prodajo medalj in žetonov. ECB nadalje meni, da je sprejetje predlagane uredbe primeren ukrep za zagotovitev celovitosti evro kovancev kot plačilnega sredstva.

Splošni preudarki

3. V skladu s pojasnjevalnim memorandumom Komisije predlagana uredba ureja uporabo izrazov „evro“ in „evro cent“ ter simbola za evro (€) na kovinskih predmetih, ki imajo izgled ali tehnične lastnosti kovancev (medalje in žetoni), in opredeljuje stopnjo podobnosti evro kovancem, ki bi morala biti za medalje in žetone prepovedana. Namen predlagane uredbe je zaščititi splošno javnost pred goljufijami in zamenjavo v zvezi z evro kovanci, saj bi splošna javnost lahko mislila, da imajo medalje in žetoni status zakonitega plačilnega sredstva, če se na njih pojavljajo besede „evro“ ali „evro cent“ ali simbol za evro, medalje in kovanci pa bi se lahko zlorabljali za plačilo na prodajnih avtomatih na kovance, če bi bile njihove velikost in lastnosti podobne tistim, ki jih imajo evro kovanci. Hkrati predlagana uredba vzpostavlja enake pogoje za izdelovanje takih medalj in žetonov. ECB se strinja s cilji, ki so osnova za predlagano uredbo, in deli zaskrbljenost glede tveganja za zamenjavo oziroma goljufije zaradi medalj in žetonov, podobnih evro kovancem.
4. ECB razume, da predlagana uredba izhaja iz ocene Komisije glede potrebe po nadaljnjih ukrepih na ravni Skupnosti, kot je določeno v zadnjem stavku člena 3 Priporočila Komisije 2002/664/ES z dne 19. avgusta 2002 o medaljah in žetonih, podobnih evro kovancem (v nadaljevanju: „Priporočilo“) ⁽¹⁾. Predlagana uredba bo prepovedala izdelo-

Podrobni preudarki

5. Predlagana uredba se začne z opredelitvijo pojmov. ECB ugotavlja, da predstavlja opredelitev „medalje in žetoni“, navedena v členu 1(c) predlagane uredbe, izboljšano opredelitev iz člena 1(c) Priporočila. Nova definicija zlasti izrecno izključuje kovinske polizdelke, namenjene za kovanje kovancev. Nadalje sedaj vključuje medalje in žetone, ki imajo tehnične lastnosti kovancev, in ne samo tiste, ki izgledajo kot kovanci. ECB s tem v zvezi pozdravlja natančnost in široko področje uporabe nove definicije „medalj in žetonov“, ki zagotavlja pravno varnost in bo omogočila učinkovito uporabo predlagane uredbe.
6. V zvezi s seznamom določenih organov v Prilogi II ECB, kljub temu da priznava, da bodo nacionalni določeni organi verjetno odgovorni za kovanje kovancev v državah članicah, meni, da bi države članice za namene predlagane uredbe morda želele določiti različne organe. Zato ECB predlaga, da države članice po sprejetju predlagane uredbe navedejo svoje „določene organe“.

⁽¹⁾ UL L 225, 22. 8. 2002, str. 34.

7. ECB pozdravlja opredelitev „referenčnega razpona“, navedeno v členu 1(g) predlagane uredbe, z napotilom na pomen, opredeljen v oddelku 1 Priloge III. Oddelek 1(a) opredeljuje referenčni razpon za velikost medalj in žetonov kot „skupino kombinacij med vrednostmi za premer in vrednostmi za višino oboda, ki se nahajajo znotraj referenčnega obsega za premer oziroma znotraj referenčnega obsega za višino oboda“. Oddelek 1(b) in (c) določa tehnične specifikacije „referenčnega obsega za premer“ in „referenčnega obsega za višino oboda“. ECB meni, da vključitev opredelitve „referenčnega razpona“ v predlagano uredbo povečuje pravno varnost pri uporabi predlagane uredbe, saj določa tehnične specifikacije za ugotavljanje prepovedanih medalj in žetonov in torej omogoča splošni javnosti, zlasti izdelovalcem in trgovcem na drobno, da se zavedajo svojih pravnih obveznosti pri izdelovanju oziroma prodaji medalj in žetonov.
8. ECB pozdravlja zaščitne določbe, navedene v členu 2 predlagane uredbe. Te se nanašajo na primere, ko bi se medalje in žetoni zaradi svojega izgleda ali velikosti lahko zamenjali za pristne evro kovance. ECB zlasti ugotavlja, da se v členu 2(a) in (b) jasno razlikuje med medaljami in žetoni, ki nosijo izraze „evro“, „evro cent“ ali simbol za evro, in tistimi, ki preprosto spadajo v referenčni razpon, ne glede na to, ali nosijo takšna izraza ali simbol. V tem smislu se zdi prepoved izdelovanja in prodaje ter uvoza in distribucije z namenom prodaje ali drugim komercialnim namenom za obe kategoriji medalj in žetonov zadostna za preprečitev kakršnega koli tveganja za zamenjavo pri splošni javnosti. Isti preudarki glede preprečevanja kakršnega koli tveganja za zamenjavo veljajo tudi za prepoved v členu 2(c) predlagane uredbe v zvezi z medaljami in žetoni, katerih površina je oblikovana tako, da je „podobna kateremu koli motivu nacionalne sprednje strani ali notni hrbtne strani evro kovancev oziroma enaka ali podobna obliki oboda evro kovanca za dva evra“. Vendar pa ECB ugotavlja, da v členu 2 predlagane uredbe ni naveden primer „simbola, podobnega evro simbolu, v kombinaciji z označbo nominalne vrednosti“, kot je to navedeno v členu 2(b) Priporočila. ECB bi priporočila, da se ta navedba v predlagani uredbi ohrani, saj bi tudi uporaba takih simbolov pri splošni javnosti lahko povzročila zamenjavo. ECB verjame, da bi vključitev te navedbe razširila področje uporabe in povečala učinkovitost zaščitnih določb.
9. Člen 3 predlagane uredbe določa izjeme od zaščitnih ukrepov, razčlenjenih zgoraj. ECB ugotavlja, da se ta določba nanaša na medalje in žetone, ki jih ni mogoče zamenjati za evro kovance zato, ker je njihova velikost zunaj referenčnega razpona, čeprav nosijo izraze „evro“ ali „evro cent“ ali simbol za evro brez označbe nominalne vrednosti, ali zaradi njihove oblike ali sestave, čeprav je njihova velikost znotraj referenčnega razpona. ECB razume, da bi takšni medalje in žetoni lahko povzročili le zelo majhno tveganje za zamenjavo in bi zato lahko bili dovoljeni.
10. Člen 4 predlagane uredbe predvideva sistem odstopanja na podlagi dovoljenj, ki jih izdajo določeni organi v državi članici, kjer sta medalja ali žeton izdelana ali prvič uvožena, ali Komisija v primeru zahtevkov tretjih držav. ECB ugotavlja, da bi dovoljenja, izdana v skladu s členom 4(1), dopuščala uporabo izrazov „evro“ ali „evro cent“ pod nadzorovanimi pogoji izkoriščanja v primerih, ko ne obstaja nikakršno tveganje za zamenjavo. Vendar člen 4(1) ne predvideva posebnih odstopanj za odobritev uporabe simbola za evro. ECB ne vidi nobenega upravičenega razloga za razlikovanje med uporabo simbola za evro in uporabo izrazov „evro“ in „evro cent“. Poleg tega v zvezi s členom 4(1) pojasnjevalni memorandum Komisije izrecno navaja posebna odstopanja od člena 2(a) kadar, med drugim, „je uporaba ... simbola za evro praktična“. Zato ECB predlaga, da se v člen 4(1) predlagane uredbe vključi sklicevanje na simbol za evro. ECB prav tako razume, da mora biti v primerih, ko se takšno dovoljenje izda, zadevni gospodarski subjekt v državi članici na medalji ali žetonu jasno prepoznaven, na sprednji ali hrbtne strani medalje ali žetona pa mora biti odtisnjena označba „Ni zakonito plačilno sredstvo“. V tem smislu bi ECB priporočila, da se v člen 4(1) vključi določba o najmanjši velikosti besed „Ni zakonito plačilno sredstvo“, saj bi v odsotnosti takšne določbe obstajalo tveganje, da bi bil uporabljen komaj berljiv napis. ECB nadalje ugotavlja, da se dovoljenja, izdana po členu 4(2), nanašajo na medalje in žetone, katerih velikost je znotraj referenčnega razpona, pod pogojem, da ne obstaja tveganje za zamenjavo in da so izpolnjeni pogoji v zvezi s kombinacijami premera in višine oboda ter kombinacijami premera in lastnosti kovine. ECB nima ugovorov proti sistemu odstopanja, kot ga ureja člen 4 predlagane uredbe, saj morajo medalje in žetoni, za katere se izdajajo dovoljenja na tej podlagi, ustrezati strogim pogojem glede vizualnih ali fizičnih značilnosti, da se tako izključi vsakršno morebitno tveganje za zamenjavo.

11. ECB ugotavlja, da člen 4(3) predlagane uredbe podeljuje določenim organom držav članic oziroma Komisiji pristojnost, da odločajo o tem, ali sta motiv oziroma oblika podobna kateremu koli motivu nacionalne sprednje strani ali enotni hrbtni strani evro kovancev oziroma obliki oboda evro kovanca za dva evra. Čeprav ECB pozdravlja vsebino te določbe, bi želela opozoriti Svet na dejstvo, da pri tem ne gre za odstopanje od zaščitnih določb, vsebovanih v členu 2 predlagane uredbe, ampak bolj za pristojnost organov držav članic ali Komisije za odločanje. V interesu pravne skladnosti in varnosti pri uporabi predlagane uredbe bi ECB priporočila, da se tretji odstavek člena 4 prestavi v člen 2.
12. ECB ugotavlja, da člen 5(2) predlagane uredbe vsebuje prehodno določbo, ki dopušča, da se medalje in žetoni, izdani pred uveljavitvijo predlagane uredbe, ki pa ne ustrezajo njenim določbam, še naprej uporabljajo najpozneje

do konca leta 2012. ECB razume, da je ta določba potrebna za izpolnitev pravno utemeljenih pričakovanj lastnikov oziroma posestnikov takšnih medalj in žetonov.

13. ECB ugotavlja, da člen 6 predlagane uredbe zavezuje države članice k sprejetju učinkovitih, sorazmernih in odvrtilnih zakonov in drugih predpisov o kaznih za kršitve predlagane uredbe do 1. januarja 2005. ECB pozdravlja to določbo, saj je sprejetje pravnega okvira za sankcije na ravni držav članic nesporno potrebno za zagotovitev učinkovite uporabe določb predlagane uredbe.

V Frankfurtu na Majni, 16. aprila 2004

Predsednik ECB
Jean-Claude TRICHET